

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Wie wat waar	2
Van het Bestuur	3
Wespendief in het Noord-Kennemerlands Duin	4
IJsvogelwand op eiland in Limmergat	5
Lezingen en Excursies	6
Commissie publieksactiviteiten	7
Kennismaken met Gaudia van Bakel	9
De Spotvogels	10
Vogeljargon: Alula	12
Nieuwe Leden	13
Torenvalkfonds	14
Vogelen met God	15
Vogelwaarnemingen, Hans Schekkerman	18

Onder andere in dit nummer:

Van het Bestuur

Wespendief

IJsvogelwand in Uitgeestermeer

Gaudia van Bakel

Alula

Vogelen met God

De Spotvogels

Help de Torenvalk

Waarnemingen

Juvenile Bruine Kiekendief, foto Radha van Schaijk

Van de redactie

De zomer ligt achter ons. Een zomer waarin de Slangenarend en de Zwarte Ooievaar onmiskenbaar de grootste aandachtstrekkers waren. Beide leverden prachtige beelden op, zoals onderstaande door Marion Pelt-Geerts aangeleverde foto. Het bleef niet bij deze twee soorten. In zijn rubriek 'Vogelwaarnemingen Midden-Kennemerland, juni-augustus 2025' noemt Hans Schekkerman tal van andere verrassingen die de zomer voor ons in petto had.

Wij zijn blij met de bijdragen van leden en van de Vogelbescherming die we ontvingen: het artikel 'Vogelen met God', van Michel van Noort, 'IJsvogelwand op eiland in Limmergat (Uitgeestermeer)' van Klaas Pelgrim en 'Help de Torenvalk' van Gert Ottens. Heb je foto's, tekeningen, verhalen of suggesties die je met leden wilt delen? Stuur ze naar winterkoning@vwgmidden-kennemerland.nl.

In deze Winterkoning maken we kennis met een nieuw lid, Gaudia van Bakel, en een voor velen nieuwe vogelterm, de alula. En natuurlijk de 'vaste rubrieken', waaronder Van het bestuur, Jongerenactiviteiten, Excursies & Lezingen en Publieksactiviteiten.

Wij wensen onze leden veel leesplezier en een vogelrijke herfst!

Elice Jongerius, Paul Mulder, Bart Romijn en Hans Stapersma

Slangenarend en Havik; 16 juni 2025, nabij Zweefvliegveld in Noordhollands Duinreservaat; foto Marion Pelt-Geurts

Wie-wat-waar in de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland

De Winterkoning is het Verenigingsblad van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland. De werkgroep kent naast het bestuur en de redactie diverse werkgroepen. [Kijk hier voor een overzicht met contactgegevens](#)

Van het Bestuur

Hans Stapersma

Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen

Het bestuur heeft jaren geleden al acties ondernomen om te kunnen voldoen aan de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) die niet zo lang geleden van kracht is geworden. We hebben daar destijds ook de statuten van de Vereniging voor aangepast. Het gaat er bij de WBTR o.a. om dat goed besturen zo goed mogelijk geborgd is en dat *checks and balances* gelden voor zaken als financiën, het nemen van beslissingen en het dragen van bestuursverantwoordelijkheden.

De stok achter de deur is dat bestuurders uiteindelijk zelfs persoonlijk aansprakelijk kunnen zijn wanneer er niet of slecht bestuurd wordt. We kijken de laatste twee jaar daarom o.a. naar een betere integratie van verschillende werkgroepen binnen de Vogelwerkgroep en de stroomlijning van de financiën. Zo willen we af van aparte financiën voor bijvoorbeeld de Vinkenbaan omdat er in een Vereniging uiteindelijk maar één penningmeester verantwoordelijk kan zijn voor de centen.

Even zo goed beschouwen we veiligheid een bestuursverantwoordelijkheid en is bijvoorbeeld het dragen van hesjes bij fietsexcursies van de jongeren werkgroep geregeld en willen we o.a. ook de deugdelijkheid van het klimmateriaal van de roofvogelaars kunnen garanderen. Dat laatste is een beetje gecompliceerd omdat de roofvogelaars ook actief zijn buiten het werkgebied van de Vogelwerkgroep onder de vlag van nog een andere Vogelwerkgroep.

Een andere actie die we nemen naar aanleiding van de WBTR is dat we - naast andere maatregelen die al zijn vastgelegd in het draaiboek van die werkgroep - voortaan een formele VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) willen hebben van alle leden die betrokken zijn bij de jongeren.

Noord-Hollandse vogelplekken digitaal

De bodem van de dozen met de voorraad "Groene Boekjes" (Goede vogelgebieden in en rond het werkgebied van Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland; 2e druk) komt snel in zicht. Dit collectors item wordt alleen uitgereikt aan nieuwe leden en is verder niet op de open markt te verkrijgen. Het bestuur heeft besloten dat er geen derde druk komt van dit Groene Boekje, noch ongewijzigd noch herzien.

De reden is dat de Samenwerkende Vogelwerkgroepen van Noord-Holland het initiatief hebben genomen om voor heel Noord-Holland haar goede vogelplekken digitaal en uniform te willen beschrijven op de wereldwijde site birdingplaces.eu via haar 15 Leden, de Noord-Hollandse Vogelwerkgroepen. Dat heeft als voordelen dat de Vogelwerkgroepen greep hebben op de inhoud en de kwaliteit van de verschillende beschrijvingen, dat er een uniform format is inclusief informatie voor beleidsmakers ("kansen en bedreigingen" van elk gebiedje), dat veranderingen direct per gebiedje kunnen worden doorgevoerd (zonder eerst een nieuwe druk af te moeten wachten) en dat Vogelwerkgroepen ervoor kunnen kiezen om bepaalde extra gevoelige gebieden in hun werkgebied niet te beschrijven op de site omwille van de bescherming van de vogels.

Zo hopen we vogels in Noord-Holland nog beter op de kaart te zetten. We zoeken daarvoor binnen onze Vogelwerkgroep wel enthousiaste "eigenaren" van gebieden die beschreven moeten worden op birdingplaces.eu.

Aanmelden graag bij Bart Romijn of Hans Stapersma. Voorbeelden van gebiedjes die we al beschreven hebben zijn Soeckebacker en de Dorregeesterpolder.

We zoeken binnen onze Vogelwerkgroep enthousiaste "eigenaren" van gebieden die beschreven moeten worden op birdingplaces.eu.

Voorbeelden van gebiedjes die we al beschreven hebben zijn Soeckebacker en de Dorregeesterpolder.

Wespendief in het Noord-Kennemerlands Duin

Vrouwetje Wespendief, 6 juli 2019 in gebied Castricum; foto door Jos Vroege

Op 19 oktober 2024 vond in bezoekerscentrum De Hoep in Castricum een studiemiddag plaats ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.

Op basis van zijn lezing daar, schreef Jos Vroege, lid van de roofvogelwerkgroep, een interessant artikel: **“Wespendief Pernis apivorus in Noord-Kennemerlands Duin: 1995-2024”**. Dit artikel is verschenen in De Takkeling, 33 (2), 100-115. Hier een summierere weergave.

Historische informatie over de Wespendief in ons gebied is schaars en anekdotisch. Het eerste vastgestelde broedgeval van een Wespendief in Nederland was in 1870, in de omgeving van Velsen. Het eerste zekere broedgeval van een Wespendief in het Noord-Kennemerlands Duin was in 1992 in gebied Bakkum-Egmond. Jorg en Sander Schagen – beiden destijds 12 jaar oud – ontdekten toen een nest aan de noordzijde van Camping Bakkum.

Met de oprichting van Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin kreeg het onderzoek in onze regio een stevige impuls. De roofvogelwerkgroep ontdekte in de periode 1995 – 2024 in totaal 50 wespendiefnesten. Hiervan waren 34 nesten succesvol. Wolfje, het productieve mannetje Buizerd in gebied Bakkum-Egmond, blijkt een equivalent onder de Wespendieven te hebben: één wespendiefman lijkt verantwoordelijk te zijn voor 9-12 van de succesvolle broedpogingen (in de gebieden Schoorl en Bergen). Van de 58 uitgevlogen jongen werden er 45 geringd. Hiervan werden er 2 teruggemeld.

Jos Vroege

“Wespendief Pernis apivorus in Noord-Kennemerlands Duin: 1995-2024”

IJsvogelwand op eiland in Limmergat (Uitgeestermeer)

Tekst en foto's Klaas Pelgrim, IJsvogelwerkgroep

Als IJsvogelwerkgroep kregen we een mail van Hans Zonneveld, met het verzoek voor ondersteuning bij het maken van een IJsvogelwand. Hans Zonneveld bezit een eiland in het Limmergat aan het Uitgeestermeer. Hij kon het verwaarloosde eilandje aankopen, er stonden enkele bomen en verder was het niet veel.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

Eiland zoekt IJsvogelpaartje.

Wand en nest al klaar.

Prima zitstok in de nabijheid.

Nu maar hopen dat de wand volgend jaar ontdekt wordt door de IJsvogels en dat zij er gaan broeden! Aan de inspanningen van Hans zal het niet liggen.

Het eiland

Hans heeft een boot met een grijpertje erop en doet hiermee verschillende klussen. Met behulp van deze boot en grijper heeft hij grond opgebracht op het eiland. Uiteindelijk is het een mooi eilandje geworden dat nog volop in ontwikkeling is. Hij heeft hiermee een heel mooi stukje werk verricht, ook voor de vogels en eenden.

Hij heeft af en toe een IJsvogel voorbij zien vliegen en dat bracht hem op het idee om een IJsvogelwand te maken op zijn eiland. Hoe hij dat moest aanpakken vond hij op internet en daarbij vroeg hij aan de vogelwerkgroep nog om tips.

Op 11 juli zijn we samen met Hans Zonneveld in de boot naar het eiland gevaren en hebben we het eiland en de IJsvogelwand mogen aanschouwen. We waren verbaasd over de IJsvogelwand, die zag er perfect uit. Na wat kennisuitwisseling en het plaatsen van zitstokken zijn we weer terug naar Uitgeest gevaren. Maandag 1 september zijn we weer met hem naar het eiland geweest, om de door hemzelf gefabriceerde nestgangen te plaatsen en de grootte van de gaten te bespreken.

Nu maar hopen dat de wand volgend jaar ontdekt wordt door de IJsvogels en er gaan broeden! Aan de inspanningen van Hans zal het niet liggen. Hij heeft behoorlijk geïnvesteerd om er een mooie wand van te maken. Hout en metaal heeft hij zelf betaald zonder sponsoring.

Wij zijn heel blij met dit initiatief en hopen op een IJsvogelpaartje dat gebruik gaat maken van de wand.

Verslagen en Agenda Excursies en Lezingen

Verslagen

Het afgelopen kwartaal vonden vier geslaagde excursies plaats, die de eerste drie inmiddels tot de klassiekers horen en de vierde dat wellicht ook wordt:

- Fietsexcursie Castricum en omgeving op 19 juli, o.l.v. Bart Romijn en Bob de Vries, een goede kennismaking met het vogelgebied voor nieuwe leden.
- Dagexcursie 'Rondje Noord-Holland, o.l.v. Kees Roselaar (9 augustus). Een excursie waarbij ook mensen die 'minder goed ter been zijn' meegingen.
- Dagexcursie Westkust van Friesland, o.l.v. Hans Stapersma (17 augustus), een tocht waarop we niet slechts een enkele, maar meer dan 100 Reuzensternen zagen!
- Op 27 september: naar ons ringstation, de Vinkenbaan. Het verslag van deze excursie was nog niet beschikbaar, maar staat binnenkort ook op de website.

De verslagen staan [hier](#) op de website.

Agenda laatste kwartaal 2025

Ook voor de tweede helft van 2025 hebben we een flink aantal interessante excursies en een tweetal lezingen op stapel staan. Kijk voor een uitvoeriger beschrijving [hier](#) op de website.

Datum	Bestemming en vertrek	Excursieleider
Zaterdag 4 oktober, Hele dag	Texel ; auto, op enkele punten een wandeling, maar op veel plaatsen blijven we dicht bij de auto. 7.15u Huis van Hilde	Cees Baart
Woensdag 15 oktober, Ochtend	Strandplateau en vogeltelpost Castricum , veel lopen. 7.45u Bushalte aan het eind van de Zeeweg (nabij paviljoen Zoomers) Castricum	Hans Kuperus
Zaterdag 18 oktober	Lezing: Verdwenen en Verschenen Vogels in het Noord-Kennemerduingebied. Locatie: Bezoekerscentrum De Hoep, Castricum. Aanvang 14.00u	Lezing door Jan Castricum.
Zaterdag 8 november,	Lezing: Vogeltrek en onderzoek. Locatie: Bezoekerscentrum De Hoep, Castricum. Aanvang 14.00u	Lezing door Henk van der Jeugd, Hoofd Vogeltrekstation, Wageningen.
Zaterdag 15 november. Hele dag	Goeree en Kwade Hoek , auto, veel lopen. 7.30u Huis van Hilde	Bart Korf
Zaterdag 13 december, ochtend	Zuidpier IJmuiden , auto, veel lopen; 9.00u Huis van Hilde	Aalko Veldman en Bart Romijn
Zondag 21 december. Hele dag	Arkemheen , auto, veel lopen; 8.00u Huis van Hilde	Hans Stapersma

NB De weekendexcursie van 2026 zal plaatsvinden in Zuid-Limburg, van 10-12 april, onder leiding van Kees Roselaar.

Nadere informatie volgt in de Winterkoning van december.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Klik [hier](#) voor de algemene website van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland

De Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland is in 1958 opgericht. Dit jaar hebben wij dus de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Maar zoals u kunt lezen en ervaren is de Vogelwerkgroep nog net zo vitaal en betrokken als 67 jaar geleden!

Commissie publieksactiviteiten

Tekst Meia Bartelsman

Zondag 20 juli feest bij Marquette, PWN zomerpodium

Onze droom kwam uit om met onze info kraam met alles er op en eraan naar PWN zomerpodium bij Marquette te gaan. En wat boften we met het weer en de enorme belangstelling. Vanaf 12.30 uur was de start met volop zon en met 4 mensen druk om alle kinderen en hulp "troepen" te voorzien van de vogelquiz en de uitkomsten. Het terrein was dit jaar anders ingedeeld. Wij hadden het voordeel dat we goed zichtbaar waren en heel veel ouders, opa's, oma's enz. met kinderen langs onze kraam liepen, nieuwsgierig als wat. Want ook dit jaar konden we weer heel veel vogels lenen van De Hoep. Met dank aan Klaas, die daar goede contacten heeft! Naast de roofvogels ook de Bijeneter en de Koekoek. En dat blijft een enorme trekpleister om een quiz te maken met als resultaat een prijsje uit de grabbelton. Die was dit jaar weer extra goed gevuld. (ik vind het een sport om leuke en goedkope prijsjes te scoren)

Onze info kraam wordt steeds voller en mooier aangekleed en nu met een extra party tent erbij meer ruimte voor de spullen. Dick Dekker heeft deze aan ons gegeven.

Kom een keer langs als we weer ergens met onze PR kraam staan, en haal de nieuwe folder en onze eigen pen met logo bij ons op! We horen graag tips om het nog mooier aan te kleden!

Linda, Aalko, Femie werden na ruim 2 uur afgelost door Riëtte en Karin.

Helaas extra pech dat we 1,5 uur voor het einde door onweer (dat niet kwam) dringend door PWN gevraagd werden om op te ruimen. Riëtte was net een half uur bezig en Karin 15 minuten, heel jammer maar overmacht.

Snel Dick gebeld om ons met alle spullen weer op te halen, geweldig deze hulp.

Nogmaals dank vrijwilligers voor jullie inzet en enthousiasme en tot een volgende keer! En oproep aan bestuur en alle VWG leden: kom onze PR kraam ook eens bezoeken!

Oproep vrijwilligerspoule heeft opnieuw succes gehad!

Een aantal nieuwe gezichten hebben zich gemeld, om af en toe hand- en spandiensten te verrichten; daar zijn we heel blij mee! Zoals ons te ondersteunen bij onze VWG informatiekraam.

De poule kan nog verder worden uitgebreid, om ons te helpen bij allerlei losse klussen.

We denken aan 1 of 2 uurtjes per jaar dat je een keer beschikbaar wil zijn. Laat van je horen via publieksactiviteiten@vwgmidden-kennemerland.nl

Samenwerken met de jongeren commissie.

Om de start van het nieuwe seizoen een extra boost te geven, heeft de commissie publieksactiviteiten een uitgebreid artikel in verschillende kranten laten plaatsen. De tekst en foto werd aangeleverd door Peter Mol. We hopen dat deze jongerengroep op uitbreiding mag gaan rekenen en enthousiasme overbrengt bij nieuwe leden!

Dus vertel het aan alle jonge vogelaars vanaf (bijna) 10 jaar zijn welkom. Op het moment van dit schrijven weet ik niet of er nieuwe leden zich hebben gemeld.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

De vrijwilligerspoule kan nog verder worden uitgebreid, om ons te helpen bij allerlei losse klussen.

Laat van je horen via
publieksactiviteiten@vwgmidden-kennemerland.nl

Open dag, vrijwilligersmarkt Dorpshuis de kern, Castricum 13 september.

Als VWG gebruiker van dorps huis De Kern, werden we gevraagd ook met onze stand mee te doen aan deze open huis middag.

Met de banners en de folders heeft Klaas onze verenging voor het voetlicht gebracht.

Op het moment van dit schrijven is nog niet bekend of er veel bezoekers zijn geweest.

Onze VWG folder en nieuwe leden?

Wij zorgen er regelmatig voor dat onze folder op verschillende plekken in onze regio zichtbaar zijn en blijven. De ervaring leert dat men er gebruik van maakt om deze mee te nemen. Uiteraard hopen we dan ook dat men zich aanmeldt als lid.

De Vogelwerkgroep is de heer Robert Moeliker erkentelijk dat wij zijn mooie foto's mogen publiceren.

Onvermoeibaar struint hij het gebied af op zoek naar speciale vogels om deze vervolgens prachtig vast te leggen.

Boven de Kwak die in de zomer in ons gebied opdook.

Rechts de Draaihals.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Wij zorgen er regelmatig voor dat onze folder op verschillende plekken in onze regio zichtbaar zijn en blijven. De ervaring leert dat men er gebruik van maakt om deze mee te nemen. Uiteraard hopen we dan ook dat men zich aanmeldt als lid.

Genieten van de foto's van Robert Moeliker

Mail foto's waar u trots op bent en die wij allemaal mogen zien, naar

winterkoning@vwgmidden-kennemerland.nl

Even kennismaken met: Gaudia van Bakel, nieuw lid

Tekst Bart Romijn

Sommige mensen weten van kinds af aan wat zij willen worden. Hun carrière volgt een recht en voorspelbaar pad. Zo niet bij Gaudia van Bakel.

Gaudia is een veelzijdig persoon. Zij houdt van dansen en sport, onder andere zwemmen en roeien. Zij doet mee aan sponsorzwemtochten voor ALS-onderzoek en kankerbestrijding. Zorg voor anderen klinkt ook door in haar eerste baan. Op verschillende plaatsen heeft zij in de ouderenzorg gewerkt, waarvoor zij ook een opleiding volgde.

Daarnaast was Gaudia 7 jaar ook postbezorger. Op mijn vraag wat haar hierin aantrok, antwoordt zij: "De gezelligheid. Ik vind het echt leuk met verschillende mensen regelmatig een praatje te maken. En het was ook een fijne combinatie met het werk in de zorg, waar productiedrang een steeds grotere rol begon te spelen. Maar uiteindelijk was een dubbele baan toch teveel. Ik ben toen gestopt als postbezorger."

Twee jaar geleden kwam ook een eind aan het werken in de zorg. Gaudia volgt nu een opleiding voor hovenier. En dat lijkt een goed passende keuze.

Hortus Alkmaar favoriete plek

Want Gaudia heeft een duidelijke passie voor 'groen'. Het blijkt ook uit haar vrijetijdsbesteding en haar betrokkenheid bij groene politiek. Telkens als zij over de natuur praat, lichten haar ogen op. Als zij het over haar lagere school heeft: "Ik heb goede herinneringen aan de vrije school waar ik op zat. Het was een heerlijke speelomgeving met mooie bomen".

Als zij tv kijkt: "Één van de interessantste programma's vind ik Binnenste Buiten, dat veel aandacht heeft voor natuur, tuinieren en meegaan met het seizoen".

En als zij het heeft over een plek die zij graag bezoekt: "De Hortus Alkmaar behoort wel tot mijn favoriete plekken". Haar kort geleden overleden vader speelde een belangrijke rol voor Gaudia's liefde voor de natuur. "Met hem maakte ik vele fiets- en wandeltochten waarbij wij samen over van alles kletsten en genoten van het buiten-zijn."

Gaudia van Bakel; aangeleverde foto

Telkens als zij over de natuur praat, lichten haar ogen op.

"De Hortus Alkmaar behoort wel tot mijn favoriete plekken".

Wil veel over vogels leren

Vogelen ligt in het verlengde van Gaudia's belangstelling voor de natuur. "Het meest hou ik van een toevallige ontmoeting met een vogel, willekeurig welke soort. Zo zag ik boven op het Klimduin in Schoorl mijn favoriete vogel zitten, de Kuifmees. Dan voel ik mij gelukkig. Een zingende Roodborst kan mij echt raken. Achter zeldzame vogelsoorten aanrennen hoeft voor mij niet zo. Maar ik wil wel veel over vogels leren. Zo volgde ik de basiscursus van Vogelbescherming, en andere cursussen zoals over uilen, vogelzang, winter- en watervogels. Excursies helpen natuurlijk ook. Bovendien vind ik de gezelligheid van excursies mooi meegenomen."

Na de fietsexcursie in de omgeving van Castricum, in juli, besloot Gaudia lid te worden van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland. "Ik had eerder al de website van de Vogelwerkgroep bekeken. Die haalde me niet over om lid te worden. Maar de excursie vond ik wel leuk".

Tijdens deze excursie viel me al op dat Gaudia graag een praatje maakt. Zij verlegt gemakkelijk haar aandacht van het vogelen naar de mensen waarmee zij optrekt en omgekeerd. Met haar sociale geaardheid en passie voor de natuur lijkt Gaudia met de hoveniersopleiding een lijn gevonden te hebben die perfect bij haar past.

Wij wensen haar succes in haar opleiding en veel plezier in onze vogelwerkgroep!

De Spotvogels

Peter Mol & Henk van der Leest
jongerenexcursies@vwgmidden-kennemerland.nl

De activiteiten van en voor onze jeugdleden

Speciaal voor onze jonge leden vinden jullie onder deze naam nieuws over de activiteiten van onze jeugdleden. De naam De Spotvogels is de naam van de groepsapp die een aantal jongeren gebruiken om dingen met elkaar te delen. Of ze wel of niet meegaan met een excursie of over vogels die ze op vakantie of in de eigen omgeving hebben gezien. In deze rubriek staan verslagen van excursies, de activiteiten die nog op het programma staan, foto's en andere wetenwaardigheden.

Aan het begin van dit nieuwe seizoen zijn er nog geen excursies geweest en dus ook geen verslagen. Wel kunnen we een overzicht geven van de activiteiten die komend najaar op het programma staan. De activiteiten van komend najaar staan, zoals eigenlijk altijd, in het teken van de vogeltrek. Wat vorig seizoen goed is bevallen, is dat we voor veel excursies een alternatief achter de hand hebben zodat we wat meer flexibiliteit kunnen inbouwen. Dat blijven we dus doen.

Winterprogramma

Op **zondag 14 september** zijn we naar de Wei van Brasser en omgeving geweest. Altijd een prima plek voor leuke verrassingen. Ook deze keer werden we getraceerd op een bijzondere vogel. Welke? Kijk [hier](#) in het verslag van Maarten Hes en naar de foto van Jesse Kuiper.

Op **zondag 12 oktober** staat een vogeltrekexcursie vanaf het strandplateau Castricum aan zee en de Flevoseweg op het programma. Ook als het met de trek tegenvalt is daar vaak wel wat te zien.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

Winterprogramma Jongeren

12 oktober Vogeltrekexcursie

2 november Vogelringstation

14 december Zuidpier

Jeugdleden op excursie hebben bijzondere vogel gespot. Met prachtige foto van Jesse Kuiper Kijk [hier](#).

Het is traditie dat we de **eerste zondag in november** een bezoek brengen aan het Vogelringstation Castricum, de Vinkenbaan. Dat zal zijn op zondag 2 of, als het die zondag door slecht weer niet door kan gaan, op zondag 9 november.

De laatste excursie voor de winter is op **zondag 14 december**. Dan zoeken we de vogels wat verder weg, bij de Zuidpier van IJmuiden, en daarom gaan we dan met de auto. Als het te hard waait en de pier gesloten hebben we als alternatief een bezoek aan de Dorregeesterpolder. Een goede plek om Baardman, Blauwe Kiekendief en Roerdomp te zien.

Nieuwe jongerenleden

De jongerenvogelclub bestaat uit een leuke groep jongeren die in afwisselende samenstelling meegaan met de excursies. Maar we kunnen nog wel wat nieuwe jongens en meisjes er bij hebben. Daarom organiseren we ook in het komende seizoen weer een paar publieksactiviteiten voor jongeren. In het najaar doen we dat op zondag 12 oktober, als we ook de vogeltrekexcursie hebben. We willen dan met een stand op het Strandplateau staan en met kleine groepjes belangstellenden het duin in gaan om het fenomeen van de vogeltrek te beleven.

Een tweede publieksactiviteit die we gaan organiseren is op zondag 1 februari 2026. Dan willen we weer meedoen aan de nationale tuinvogeltelling. We hopen Hans Lochies van De Kruisberg daar weer enthousiast voor te krijgen en dan willen we daar, volgens een iets ander concept dan dit jaar, met jongeren naar vogels kijken.

Programma 1ste helft 2026 komt eraan

Voor het seizoen na de winter ligt het programma ook al redelijk vast. Dat publiceren we in een volgende Spotvogel. Naast de excursies die in het programma zijn opgenomen proberen Peter en ik ook wat meer ad hoc excursies in te lassen. Die komen niet in de plaats van maar naast de reguliere excursies. Deze zomer was er een paar weken een Slangenarend te zien in het duin. Dat zou een leuke soort geweest zijn voor een ad hoc excursie. Zo kunnen zich wel meer leuke dingen voordoen die de moeite waard zijn om een paar uur voor op pad te gaan.

Suggesties? Peter en ik houden ons van harte aanbevolen.

Peter Mol en Henk van der Leest
jongerenexcursies@vwgmidden-kennemerland.nl

De jongerenvogelclub bestaat uit een leuke groep jongeren die in afwisselende samenstelling meegaan met de excursies. Maar we kunnen nog wel wat nieuwe jongens en meisjes er bij hebben.

Geoorde Fuut; foto Jitte van Leeuwen

Vogeljargon: alula

Tekst en foto's: Bart Romijn

Ontwerpers van de kleppen op vliegtuigvleugels hebben zich er door laten inspireren. Zelfs moderne foiling boards dragen de naam: alula.

Alula komt uit het Latijn. Ala betekent vleugel; alula staat voor klein vleugeltje. Duimvleugel heet het ook wel in het Nederlands. De alula zit aan de voorkant van de vleugel op het niveau van de pols, tussen de handpennen en de dekveren.

De alula bestaat uit 3 (bij kleine vogels) tot 6 (bij grote vogels) veren. Deze veren zijn dikker en sterker, en daarmee ook krachtiger, dan de overige veren. De kracht van de alulaveren heeft alles te maken met hun belangrijke functie: vogels gebruiken ze bij het sturen, balanceren en vooral ook het afremmen. Zie onderstaande afbeelding van de biddende Torenvalk.

Biddende Torenvalk waarbij de alula goed zichtbaar is.

Bij vogels in ruststand is de alula soms ook goed te onderscheiden. Zie bijvoorbeeld bij afbeelding op de volgende pagina van de Grasmus. Eerder dit jaar werd in de Hempolder bij Akersloot een Roodhalsgans met een verlengde alulaveer gezien. De duidelijk afwijkende alulakleur (Grasmus) en grootte van de alulaveer (Roodhalsgans) zouden kunnen duiden op een sierfunctie.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Opwaartse druk

De werking van de alula is het best te illustreren met de toepassing door onze snelste vogelsoort, de Slechtvalk. Als Slechtvalken met grote snelheid een duikvlucht maken, moeten ze hard remmen als ze bij de prooi zijn. Zij draaien dan hun vleugels met de brede basis tegen de luchtdruk in, waarbij ze met de staart sturen; ze 'klappen hun parachute uit'. Om te voorkomen dat ze uit balans raken en omlaag ploffen, draait de alula met de pols mee, waardoor er toch opwaartse druk blijft.

Evolutie en industriële revolutie

De dynosauriërs, de prehistorische voorouders van de vogel, hadden nog geen alula. De eerste vogel met alulae leefde zo'n 125 miljoen geleden: de Eoalulavis hoyasi. Een fossiel hiervan werd ontdekt in 1990. De naam verwijst behalve naar de alula ook naar de vindplaats: Las Hoyas, Cuenca, Spanje. De vogel van toen was ongeveer even groot als de IJsvogel die wij nu in Nederland kennen. Zo speelt de alula een rol in de evolutie én – onder andere door de toepassing in vliegtuigen en foiling boards - de industriële revolutie.

Nieuwe leden

Wij heten de volgende nieuwe leden van harte welkom:

Bert Schuit, Gaudia van Bakel, Dick van der Spek en Marjoke Ootjers en Marjolein Sowa

De afgelopen periode mochten wij 5 nieuwe leden verwelkomen.

Welkom in de Vogelwerkgroep Bert, Gaudia, Dick, Marjoke en Marjolein

Torenvalkfonds

Tekst Gert Ottens

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Vogelbescherming Nederland ondersteunt daarom Vogelwerkgroepen bij de aanschaf van nestkasten voor de torenvalk, of voor de aanleg van muizenrijke kruidenranden.

Help de Torenvalk

Beste mensen,

Zoals jullie misschien al weten is dit het **Jaar van de Torenvalk**. In dat kader hebben we door gulle giften een fonds opgericht waarmee we jullie kunnen helpen om de torenvalk te helpen.

Want een maatregel waarvan we weten dat het kan werken is o.a. het plaatsen van nestkasten.

En daarnaast is natuurlijk ook het voedsel een bepalende factor. Dus maatregelen om het (veld)muizen naar de zin te maken kunnen ook helpen.

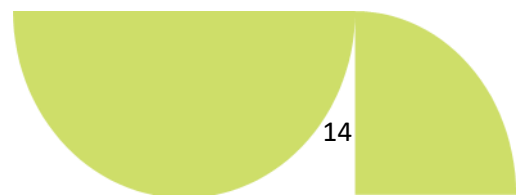
Vogelbescherming Nederland ondersteunt daarom Vogelwerkgroepen bij de aanschaf van nestkasten voor de torenvalk, of voor de aanleg van muizenrijke kruidenranden.

Zie hier voor meer voor meer informatie, het reglement en het aanvraagformulier: [Torenvalkfonds steunt lokale maatregelen voor de torenvalk | Vogelbescherming](#).

We zien jullie aanvragen graag tegemoet!

Met vriendelijke groet,
Gert Ottens

Telefoon: +31306937759
Email: gert.ottens@vogelbescherming.nl

VOGELEN MET GOD

Tekst en afbeeldingen door Michel van Noort

Wanneer ik ga vogelen bid ik meestal vooraf. Ha, dat betekent niet dat ik alles dan maar zie wat ik wil. Dat houdt mij nederig, de natuur is vrij, de vogels vliegen vrij rond, komen niet op commando.

Des te dankbaarder ben ik wanneer ik wel iets zie, zeker als het spectaculair is zoals begin augustus in de Oostvaardersplassen: ik was bij kijkhut de Grote Zilverreiger omdat ik op waarneming.nl zag dat er in die weken vaak Zeearenden werden gezien. Ik heb daar een hele tijd staan turen door mijn verrekijker, maar nergens een Zeearend te bekennen. Deel van de plas was droog, het water ondiep, de vissen voor het grijpen. Een jongeman keek door zijn verrekijker steevast naar één punt. Ik dacht: wat zie hij? Dus keek ik ook door mijn verrekijker in de richting waar hij naar aan het staren was. En plots zag ik in de enorme wilgenboom aan de overkant een juveniele Zeearend. Daar bleek die jongeman echter niet naar te staren; hij zag hem niet eens. Het interesseerde hem ook niet al teveel want hij ging al gauw weg uit de hut.

Ik bleef nog even. En nog even dan... Nee, nu ga ik weg, dacht ik. Plots vliegt de jonge arend weg uit de boom, richting hut, om een grote vis te vangen, waarschijnlijk een karper. Het waterpeil is laag. Dat doen ze volgens mij bewust in de OVP om het jonge riet te laten groeien. En dat maakt het makkelijker voor de Zeearenden om er een vis te grijpen, zeker voor de juvenielen die wel haast net zo groot zijn als hun ouders en nog veel moeten leren. Het was National Geographic maar dan in het echt! Prachtig.

Foto:
Michel van Noort
Juveniele Zeearend OVP 2025

*Ik bleef nog even. En nog even dan...
Nee, nu ga ik weg, dacht ik. Plots
vliegt de jonge arend weg uit de
boom ...*

Of dan woensdag 27 augustus 2025 te Piaam in Friesland. Er wordt al een hele tijd een Visarend gespot. Nr 718 op de ring, 2023 geboren in Schotland. Ik ga met mijn vrouw heen, met haar hebben wij gebeden vooraf, en ja hoor, na lange tijd komt de Visarend aanvliegen met een vis, een Rietvoorn in zijn machtige klauwen. Schitterend! En zo dichtbij. Een genot om te aanschouwen en te fotograferen.

Foto:
Michel van Noort
Visarend Piaam, Friesland 2025

Meestal ga ik thuis ook tekenen en schilderen. Bijvoorbeeld de Slangenarend die een paar maanden geleden een hele poos bij het Zweefvliegveld vertoefde alvorens naar Zuid-Kennemerland te vertrekken. Die ogen! Net als van de Visarend! Kop omlaag, zwevend, zo behendig, een prooi zoekend, een hagedis waarschijnlijk. Ik kende de Slangenarend alleen van zien in Spanje, en nu dus hier om de hoek waar ik woon! Geweldig om zo van dichtbij te kunnen aanschouwen.

Foto:
Michel van Noort
Slangenarend Zweefvliegveld
NH Duinen 2025

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Eigenlijk ben ik gaan vogelen na mijn reis naar Afrika in 2013. Beetje bij beetje ben ik meer erop uitgegaan om vogels te kijken. Ach, het zit ook wel in mijn aard, bioloog ben ik, docent biologie op het VMBO VONK (voorheen Clusius) te Castricum, bijna met pensioen, nog een paar jaar.

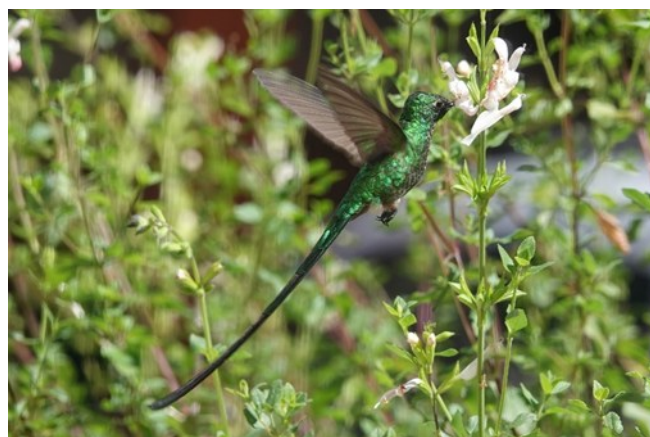
In Colombia, waar ik gewoond en gewerkt heb, mijn vrouw is Colombiaanse, ga ik er ook vaak op uit. Daar zijn de Kolibries de grote sterren van de uitbundige vogelwereld. En ja, ook daar gaat mijn camera uiteraard mee op pad.

Dat zijn dan ook de grote favorieten van mij: arenden en kolibries. Het is mijn wens nog eens de Condor te mogen zien en de Spaanse Keizerarend, én te fotograferen natuurlijk.

Vriendelijke 'vogel'groet van Michel

*Ach, het zit ook wel in mijn aard,
bioloog ben ik, docent biologie op het
VMBO VONK (voorheen Clusius) te
Castricum, bijna met pensioen, nog
een paar jaar*

Foto:
Michel van Noort
Zwartstaarkomeet kolibrie
Colombia 2025

Jonge Zeearend, Olieverf, schets, Michel van Noort

Slangenarend, potlood, Michel van Noort

Vogelwaarnemingen Midden-Kennemerland, juni - augustus 2025

Hans Schekkerman

Jun-aug algemeen

De zomer van 2025 kan worden gekenschetst als warm, zonnig en droog. Er waren twee hittegolfjes maar ook geregeld koelere perioden. Er viel vaak genoeg wat regen om het duin een groen aanzicht te laten behouden, maar het waterniveau in de duinplassen daalde wel gestaag; de Wei van Brasser begon eind augustus flink droog te vallen. Heel bijzondere weer-fenomenen waren er niet, en ook qua vogels was het een bijna doorsnee zomer. Dat gevoel werd echter het raam uit geblazen door enkele onverwachte gasten, waaronder **Slangenarend** en **Kwak**.

Waterwild, ruim genomen

Op 18 aug verbleef een volwassen **Wilde Zwaan** in de Castricumerpolder. De vraag waar deze zomerse wintergast vandaan kwam werd wellicht beantwoord toen begin sep in Beverwijk een exemplaar met een blauw kwekersringetje werd gefotografeerd.

Tussen 11 jun en 10 jul werden zes keer **Casarca's** gezien. Behoudens 6 exx in de Heemskerker Noordbroek ging het om overvliegers, wellicht op weg naar ruiplaatsen langs de noordelijke IJsselmeerkust.

Na grotendeels onzichtbaar te zijn geweest in jun-jul doken vanaf 8 aug weer (juveniele) **Zomertalingen** op, op het Doornvlak en de Wei van Brasser (max. 6), de Waterberging bij Heemskerk, de Groote Ven (Castricumerpolder) en een onder water gezet bollenveld in de Sammerpolder bij Egmond-Binnen. Op 23 aug vloog er een langs Castricum aan Zee.

Een mannetje **Krooneend** ruide vanaf 17 jul op het Hoefijzermeer; in de laatste dagen van aug verkaste hij naar de Karpervijver bij Bakkum.

Op het Hoefijzermeer werd op 27 aug ook het hybride vrouwtje **Witoogend x Kuifeend** gezien dat de afgelopen jaren op de Karpervijver overwinterde. Langsvliegende **Grote Zaagbekken** bij Castricum aan Zee op 17 aug (4 exx) en bij Soeckebacker, NHD Egmond op 24 aug (2) waren misschien toch ook weer niet zó opmerkelijk; de soort is inmiddels een (nieuwe) broedvogel in Nederland, met meerdere paren in het Ketelmeer.

De **Geoorde Futen** op de Wei van Brasser kwamen maar moeizaam tot broeden, maar in aug zaten daar toch 3 vliegvlugge jongen (en maximaal 12 adulte). In Soeckebacker huisden 3 paartjes, waarvan in juni ook 1 jongen had.

Een **Roodhalsfuut** vloog langs Castricum aan Zee op 17 aug.

Hoenders en rallen

De enige **Patrijs** van deze periode werd op 3 jun gezien langs de A9 bij Velsen-Noord.

Kwartels riepen niet alleen in de omgeving van de Vinkenbaan (waar aangelokt door nachtelijk geluid), maar ook in de Duivelshoek, NHD Heemskerk (11 en 26 jun) en in de Sammerpolder (29 jun-3 jul).

Een melding van een roepende **Kwartelkoning** in het Vennewater, NHD Bakkum, in de avond van 11 jun bleef zonder vervolgwaarnemingen en documentatie.

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Hans Schekkerman sluit de Winterkoning af met zijn verzamelde waarnemingen.

Bijzonder was natuurlijk de Slangenarend die weken in ons gebied foerageerde.

Opmerkelijk ook de Zwarte Ooievaar die in augustus het naar zijn zin had in ons duingebied.

Zee- en kustvogels

Noordse Stormvogels werden gezien vanaf de telposten bij Castricum aan Zee en de Middenweg (Egmond-Binnen) op 8 jun en 3 en 27 aug.

Op 3 aug passeerde bij de Middenweg ook een **Vale Pijlstormvogel**, een schaarse verschijning uit de Middellandse Zee.

Een juveniele **Kuifaalscholver** zat bij de Noordpier van IJmuiden op 10, 22, 26 en 27 aug. Na late voorjaartrekken op 2, 8 en 10 jun werden op de zeetrekposten vanaf 4 aug 19 **Kleine Jagers** gezien, op acht dagen.

Op dezelfde telposten werden in totaal 147 **Zwartkopmeeuwen** geregistreerd. Opmerkelijke ochtenden waren 2 jun met 38 exx, 23 jun met 44 en 19 jul met 19. Het schijnt dat belangrijke broedplaatsen in het Deltagebied dit jaar niet bezet werden en het lijkt er op dat nogal wat niet-broedende vogels langs de kust zwierven. Elders waren er slechts een handvol waarnemingen, waaronder 10 over NHD Bakkum op 1 jun.

Reuzenster met Kauw, Waterberging Heemskerk, 21 juli foto Roef Mulder

Puzzelaars vonden weer flink wat **Geelpootmeeuwen** (31 waarnemingen met 47 vogels) en **Pontische Meeuwen** (28 met 37) in rustende groepen langs de kust en in het infiltratiegebied, waarbij de aantallen ongeveer per maand verdubbelden. Pleisterende **Reuzenster**s zaten in de Sammerpolder op 1 jul en op '13 ha' in de Heemskerker Noordbroek op 21 jul (2 exx). Aan zee werden trekkers gezien op 19 jul en 27 en 29 aug.

Waadvogels hadden niet zo veel te waden

Roerdampen werden de hele periode gezien en gehoord rondom de Dorregeestepolder, en in het Infiltratiegebied van Castricum. Een roepend ex in het infiltratiegebied bij Wijk aan Zee op 25 jun betrof misschien de Castricumse vogel?

Een verrassende vondst, ook vanwege de locatie, was de juveniele **Kwak** die op 26-28 jul foerageerde in de sloot langs de Watervlakweg, NHD Castricum, ongezien door de meeste passerende recreanten.

Een **Koereiger** werd op 29 aug vanuit de trein gemeld tussen koeien in de Castricummerpolder. De Wei van Brasser bood deze nazomer een schraal contrast met het reigerfeest van vorig jaar, doordat het water niet tot in het omringende struweel reikte en daar geen broedplaats voor kikkers vormde. Er werden bijvoorbeeld veel minder **Kleine Zilverreigers** gezien; slechts 2 in de duinplassen (Doornvlak 20 jun en 2-3 aug) en 2 over zee (26 en 29 jul).

De Winterkoning

Nieuwsbrief - September 2025

Puzzelaars vonden weer flink wat Geelpootmeeuwen en Pontische Meeuwen.

De Wei van Brasser bood deze nazomer een schraal contrast met het reigerfeest van vorig jaar, doordat het water niet tot in het omringende struweel reikte en daar geen broedplaats voor kikkers vormde.

Zwarte Ooievaar, Commissarisveld, 26 aug foto Hans Groot

Ook **Purperreiger** bleef heel schaars met alleen meldingen uit de Limmer-polder op 10 aug en de Oosterzijpolder op 18 aug.

Een jonge **Zwarte Ooievaar** vond de duinplassen kennelijk wel naar zijn zin want zwierf tussen 10 en 30 aug van plasje naar plasje tussen NHD Heemskerk en (voorbij) Egmond aan Zee. Daarnaast vlogen er vogels over op 12 jul (2 exx), 14 (1+3) en 19 jul en 8 aug (2). Ooievaars werden gemeld op 9 dagen in jun en 7 in jul. Een paartje bezette enige tijd een nestpaal in Uitgeest.

Best bijzonder was de **Zwarte Ibis** die op 10 jul de waterberging bij Heemskerk bezocht.

Roofvogels

De Slangenarend in het NHD op 15 juni (links, foto Roef Mulder) en op 12 juli (rechts, Ruud Altenburg). In hun eerste zomer (2e kalenderjaar) ruien jonge Slangenarenden de 4-6 binnenste handpennen en vaak de gehele staart. Bij deze vogel is in een maand tijd in de rechtervleugel handpen 4 bijna uitgegroeid (hp1-3 waren al nieuw bij aankomst) en hp5 geworpen, links is hp4 bijna geheel en hp5 half uitgegroeid. De armpennen zijn nog allemaal juveniel en zullen waarschijnlijk in de winter worden geruid of in de volgende zomer, tegelijk met de buitenste handpennen.

Best bijzonder was de Zwarte Ibis die op 10 jul de waterberging bij Heemskerk bezocht.

Een late **Visarend** trok nog op 17 jun naar N over NHD Egmond. De najaarstrek kwam mondjesmaat op gang met waarnemingen op 26 en 29 aug. Daarentegen werden alweer 5 overvliegende **Zeearenden** gezien: op 10 aug 2 over het NHD, op 20 aug over Heemskerk, Uitgeest (2 exx) en Akersloot, en op 25 aug over Castricum.

Een één jaar oude **Slangenarend** die van 4 t/m 10 juni pleisterde in de Schoorlse duinen werd in de avond van 10 jun zuidwaarts vliegend gemeld over De Kaap, NHD Egmond. De volgende dag werd deze vogel verzwakt opgeraapt langs de Zwarte Weg in NHD Heemskerk en naar de vogelopvang in Krommenie gebracht. Na herstel hier en in een opvang in Friesland werd hij op 27 jul losgelaten bij het Fochteloërveen, voorzien van een gps-zender. Hij vertrok hier al snel om via Oost-Nederland en de Hoge Veluwe op 3 aug België in te vliegen bij Kalmthout.

Ondertussen was op 12 jun een tweede onvolwassen Slangenarend ontdekt in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Op 14 jun joeg deze vogel nog tot 10:00 in de AWD, maar werd even na 12:00 gezien in het Meeuwenduin, NHD Heemskerk. De dag erna werd hij teruggevonden boven het Melkvak, NHD Bakkum, maar al snel koos hij een vaste domicilie rondom het zweefvliegveld en de Zuidernollen, en bleef daar bijna een maand pleisteren. Hij sliep geregeld in de zeereep maar joeg vooral boven het zweefvliegveld. Op gemaakte foto's waren als prooien enkele kikkers en hagedissen herkenbaar. In de avond van 13 juli werd hij zuidwaarts vliegend gezien over de TATA fabrieken en de dag erna bleek hij te zijn teruggekeerd naar de AW-duinen, waar hij nog weken bleef hangen. Twee verschillende Slangenarenden in onze regio in een paar dagen tijd is heel bijzonder, want de enige eerdere bevestigde waarneming stamt uit april 2011. Geen verrassing daarom dat hij veel bekijks trok: de vogel is in totaal 287 maal gemeld op waarneming.nl.

Nog zeldzamer dan de Slangenarend maar nauwelijks in het collectieve geheugen opgenomen omdat hij slechts door twee vogelaars werd gezien was een onvolwassen **Lammergier** die op 3 jun naar NO vloog over o.a. het Watervlak en De Westert, en vervolgens via Bergen en Schoorl door naar de Waddeneilanden.

Een **Rode Wouw** werd op 16-17 jun gezien boven het Watervlak en in NHD Egmond.

Er kwamen maar vijf meldingen van **Blauwe Kiekendief**, op 21 en 24 jun in het poldergebied en op 11-12 aug in NHD Egmond.

Het eerste **Smelleken** van het najaar vloog op 31 aug langs de zeereep van Heemskerk.

Op 20 aug vloog een juveniele **Roodpootvalk** over Soeckebacker, NHD Egmond, en vanaf 25 aug pleisterde er een in de omgeving van de Brabantse Landbouw en het Infiltratiegebied.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

Nog zeldzamer dan de Slangenarend was een onvolwassen Lammergier die op 3 jun naar NO vloog over o.a. het Watervlak en De Westert, en vervolgens via Bergen en Schoorl door naar de Waddeneilanden.

Steltlopers

Bosruiters waren opvallen talrijk in deze nazomer, met 82 waarnemingen en totaal 212 vogeldagen in alle ondiepe plasjes in het werkgebied. De grootste groepen omvatten 20 en 15 exx op 5 en 13 juli in de Sammerpolder.

Van **Zwarte Ruiter** kwamen 16 waarnemingen (26 vogeldagen) met maximaal 4 bijeen in Brasser.

Kleine Strandlopers pleisterden op het Doornvlak op 11 jul en 3 aug en in de Groote Ven op 21-25 aug; op 16 aug vloog er een langs Castricum aan Zee.

Temmincks Strandlopers werden iets vaker gezien, maar alleen in de Groote Ven: een enkeling op 13 jul en tweetallen op 21-22, 27 en 31 juli en 5 en 21-24 aug.

Krombekstrandlopers pleisterden in de Sammerpolder op 27-29 jul (2 exx), de Groote Ven op 20 aug, en de Wei van Brasser op 28 aug.

Een juveniele **Grauwe Franjepoot** vloog langs het strand van Castricum aan Zee op 20 aug, en op 23 aug liet er een zich leuk bekijken op de Wei van Brasser.

Vanaf 17 aug werden op vijf dagen in totaal 6 overtrekkende **Morinelplevieren** gezien, inclusief een ringvangst op de Vinkenbaan op de 18e.

*Temmincks Strandloper (links) en Kleine Strandloper, beide juveniel, De Groote Ven, 21 augustus
foto Bart Romijn.*

Uilen tot en met spechten

Bedelroepende juveniele **Ransuilen** werden deze zomer slechts van één plek gemeld, in Heemskerk.

Tussen 11 en 28 jun werden op vijf dagen overvliegende **Bijeneters** gemeld in het duingebied.

In de laatste week van augustus werden 3 **Draaihalzen** waargenomen, naast 4 ringvangsten op de vinkenbaan vanaf de 18e.

Op 24 aug werden 2 **Nachtzwaluwen** geringd op de vinkenbaan en de volgende avond foerageerde er één boven Camping Bakkum. Er zijn de laatste jaren vaker waarnemingen na het broedseizoen; de soort broedt voor zover bekend niet on ons duin maar kennelijk pleisteren hier dan wel vogels van elders (Bergen-Schoorl?).

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

Vanaf half augustus werden op vijf dagen in totaal 6 overtrekkende Morinelplevieren gezien, inclusief een ringvangst op de Vinkenbaan.

Zangvogels

Het mannetje **Engelse Gele Kwikstaart** van de Heemskerker Noordbroek werd daar nog tot 10 jul gezien. Daarna waren er nog exx in de Sammer-polder op 17 jul en de Wei van Brasser op 23 aug.

Cetti's Zanger lijkt nauwelijks nieuwe broedplaatsen te hebben bezet (m.u.v. 1 zingend op TATA-terrein bij Beverwijk op 5 jun) maar neemt nog steeds toe op al bezette plekken, bijvoorbeeld van 3 naar 14 territoria in infiltratiegebied Kieftenvlak.

Snorren werden de hele maand jun en op 10 aug gemeld uit de Dorregeesterpolder (max 2), en er waren drie vangsten op de vinkenbaan.

Daar werd ook een **Grote Karekiet** geringd op 13 aug, en **Sperwergrasmussen** op 16, 21 en 22 aug.

Enthousiaster nog waren de ringers over de **Grauwe Fitis** die op 20 aug in de netten hing, want de enige eerdere deed dat in 1979.

Op 17 juni werd nog één nieuwe zingende **Fluiter** gevonden, bij de Krim (NHD Egmond). De laatste territoriumhouder werd gemeld op 22 jun, en een doortrekker geringd op 28 aug.

Een late **Wielewaal** zong op 5 jul in het Grensvlak, NHD Bakkum.

De Winterkoning

Nieuwsbrief – September 2025

Enthousiaster nog waren de ringers over de Grauwe Fitis die op 20 aug in de netten hing, want de enige eerdere deed dat in 1979.

De enige Roodmus van deze periode werd op 20 jun zingend gehoord en geringd bij de vinkenbaan. Er werd dit jaar geen territorium vastgesteld. Ook elders in Nederland lijkt de soort terug te keren naar zijn vroegere, zeer schaarse status.

Grauwe Klauwier man met vliegvlug jong foto Hielke Boomsma

Minimaal twee geslaagde broedgevallen van **Grauwe Klauwier** vonden plaats in NHD terreinen Heemskerk en Egmond. Op de eerste plek was lange tijd nog een tweede mannetje aanwezig en mogelijk ook nog een vrouwtje, maar die waren dan waarschijnlijk niet succesvol. Op drie andere plekken in NHD Castricum, Bakkum en Egmond waren ook enige tijd mannetjes aanwezig, maar zonder aanwijzingen voor broeden.

Op 6 aug werd een **Raaf** gehoord boven Koningsduin, NHD Castricum. **Barmsijzen** vlogen over NHD Bakkum op 25 en 30 aug.

Er kwam zowaar weer eens een influxje van **Kruisbekken**, met 44 waargenomen vogels in juni en 42 in juli, alweer afnemend tot 22 in aug.

De enige **Roodmus** van deze periode werd op 20 jun zingend gehoord en geringd bij de vinkenbaan. Er werd dit jaar geen territorium vastgesteld. Ook elders in Nederland lijkt de soort terug te keren naar zijn vroegere, zeer schaarse status.